

Tariferingsbureau Natuurrampen

Jaarverslag 2009

Inhoud

Inhoud	2
Inleiding.....	3
I Activiteitenverslag	4
II Algemene voorwaarden en tarief.....	5
III Analyse van de markt.....	6
A. Doelstellingen en methodologie	6
B. Beperkingen	6
C. Voorstelling van de resultaten.....	7
1. Uitbreidingen van dekking	7
2. Segmentatie	11
3. Premievoeten en vrijstellingen	12
4. Incasso en schadegevallen	14
5. Gegevens met betrekking tot het Tarifieringsbureau	15
IV Conclusies.....	17
Bijlagen.....	19
A. Model van vragenlijst.....	19
B. Lijst van de ondernemingen die het onderzoek beantwoord hebben	23
C. Eenvoudige risico's	24

Inleiding

Sinds 1 maart 2006 moeten alle nieuwe contracten die de eenvoudige risico's dekken - d.w.z. voornamelijk privéwoningen en hun inhoud - een dekking omvatten tegen natuurrampen. De contracten die vóór die datum werden gesloten, moesten uiterlijk op 1 maart 2007 worden aangepast.

Teneinde een dekking te verzekeren voor alle verzekerden, heeft de wet een Tarifieringsbureau ingevoerd. Dit Bureau heeft een dubbele rol.

De eerste opdracht van het Bureau bestaat erin om de tarief- (hoogte van premies en vrijstellingen) en contractuele voorwaarden te bepalen (voorwaarden van de verzekeringspolis) van de risico's voor natuurrampen die de verzekeraars niet aan hun eigen voorwaarden willen waarborgen. Het is immers mogelijk dat sommige risico's zo moeilijk te verzekeren zijn (bijvoorbeeld een woning die regelmatig onder water komt te staan), dat de verzekeraar ze niet wil dekken of alleen tegen betaling van een erg hoge premie. In deze gevallen moet de verzekeraar de voorwaarden en de premie aanbieden die door het Tarifieringsbureau werden vastgelegd. De volledige procedure, vanaf het moment dat de polis wordt ondertekend tot en met het beheer van de schadegevallen, gebeurt bij de brandverzekeraar die door de verzekerde of eventueel door de makelaar of de agent van de verzekerde werd gekozen. Het Tarifieringsbureau Natuurrampen tarifeert met andere woorden geen enkel individueel dossier.

De tweede opdracht van het Bureau bestaat erin om een jaarlijks verslag op te stellen over zijn werking. In dat verslag wordt de werking van het Bureau beschreven en wordt er ook een analyse voorgesteld van de tariefvoorwaarden die de verzekeraars voor de risico's op het vlak van de natuurrampen toepassen.

Dit verslag bestaat uit drie delen. In het eerste deel worden de activiteiten van het Tarifieringsbureau in 2009 samengevat. In het tweede deel wordt er commentaar geleverd op de in 2009 aangebrachte wijzigingen aan de algemene voorwaarden en aan het tarief. Ten slotte worden in het derde deel de marktvoorwaarden betreffende de waarborg natuurrampen geanalyseerd op 31 december 2009.

De Voorzitter

Bertrand Leton

I

Activiteitenverslag

De voorzitter en de leden van het Tarifieringsbureau werden benoemd door koninklijk besluit. Naast de voorzitter bestaat het Bureau uit acht vertegenwoordigers (vier effectieve en vier plaatsvervangende) van de consumenten en acht vertegenwoordigers (vier effectieve en vier plaatsvervangende) van de verzekeringsondernemingen. De Ministers bevoegd voor verzekeringen, Binnenlandse Zaken en Consumentenzaken kunnen een waarnemer naar het Bureau afvaardigen. Het secretariaat wordt verzekerd door het Gemeenschappelijk Motorwaarborgfonds, dat ook verantwoordelijk is voor het secretariaat en het beheer van het Tarifieringsbureau auto.

Het Tarifieringsbureau natuurrampen, in tegenstelling tot het Tarifieringsbureau BA auto, tarifeert geen enkel individueel dossier maar beperkt zich tot het bepalen van contractuele voorwaarden en tariefvoorwaarden die zullen voorgesteld worden door de verzekeringsondernemingen die niet wensen een dekking aan hun eigen voorwaarden te verlenen. Het Bureau heeft in 2006 een modelovereenkomst, een premievoet en de vrijstelling vastgelegd.

Rekening houdend met deze elementen werd het aantal vergaderingen van het Bureau herleid tot drie in 2009.

Gedurende de eerste vergadering hebben de leden van het Bureau het ontwerp van het verslag van 2007 goedgekeurd. De twee andere werden gewijd aan de voorbereiding van het verslag van 2008. Het Bureau is eveneens overgegaan tot een analyse van de algemene voorwaarden, die lichtjes gewijzigd werden.

II

Algemene voorwaarden en tarief

De algemene voorwaarden en het tarief van het Tarifieringsbureau werden goedgekeurd tijdens de zitting van 21 februari 2006 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 6 maart 2006. Vanaf deze datum konden er contracten worden uitgegeven in overeenstemming met deze voorwaarden en met het tarief. Gezien de leden van het Bureau benoemd werden op 6 oktober 2005, was de tijdspanne om deze voorwaarden en tarieven op te stellen relatief kort.

Het is om deze reden dat gedurende het jaar 2008, het Tarifieringsbureau de algemene voorwaarden grondiger geanalyseerd heeft. Dientengevolge werden deze licht gewijzigd. De nieuwe voorwaarden werden goedgekeurd tijdens de zitting van 13 oktober 2009 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 14 december 2009. Deze voorwaarden zijn van toepassing vanaf 1 januari 2010.

De voornaamste wijziging betreft de afschaffing van de clause die voorzag dat de slijtage van de verzekerde goederen totaal afgetrokken werd van de vergoeding wanneer ze 30 % overtrof. Bijgevolg is de aftrek van de slijtage met betrekking tot de dekking van de natuurrampen identiek aan deze die van toepassing is op de basiswaarborg brand. Dit ligt meer in lijn met de marktpraktijk en is gunstiger voor de verzekerde.

In de definitie van de natuurrampen (artikel 3) wordt er voortaan expliciet verwezen naar de termen “afvloeien van water”. Inderdaad een interpretatieve wet van 1 maart 2007 heeft dit voorval geassimileerd met een overstroming.

De toestand van de dekking ingeval van verhuizing in België werd verduidelijkt. In tegenstelling tot wat de tekst van 2006 kon laten uitschijnen, is er bij stilzwijgen van de verzekerde na een termijn van 30 dagen, te rekenen vanaf de verhuizing, geen overdracht van de dekking maar stopzetting van het contract.

Ten slotte werd de vermelding van de overheden tot dewelke de consumenten zich, ingeval van klacht, kunnen richten bijgewerkt.

Het tarief heeft geen enkele wijziging ondergaan maar de tekst werd verduidelijkt in het bijzonder voor wat betreft de toepassing van de taksen en de bijdragen alsook van de kosten van de gespreide premiebetaling.

III

Analyse van de markt

A. Doelstellingen en methodologie

Artikel 68-9, § 6, van de wet op de landsverzekeringsovereenkomst voorziet dat het verslag van het Tarifieringsbureau « meer bepaald een analyse omvat van de tariefvoorwaarden die door de verzekeraars worden gehanteerd ». Dit deel van het verslag heeft dus betrekking op het geheel van de dekkingen voor natuurrampen die op de markt worden aangeboden en niet alleen degene die worden toegekend aan de voorwaarden van het Tarifieringsbureau. Het komt er hier op aan te vermelden in welke mate en onder welke voorwaarden de consumenten een dergelijke dekking kunnen vinden. Het verslag verstrekt geen informatie over individuele gegevens van de ondervraagde ondernemingen.

In eerste instantie stelde het Tarifieringsbureau een enquête op die vervolgens werd verzonden naar de ondernemingen die op de Belgische markt actief waren op 31 december 2009. Deze enquête bestond uit vijf delen :

- de identificatie van de onderneming,
- de uitbreidingen van de dekkingen,
- het segmenteringsbeleid,
- de tariefstructuur,
- het incasso en de schadelast.

In vergelijking tot vorig jaar, is de enquête niet gewijzigd, met uitzondering van het feit dat de tabel die betrekking heeft op de schadegevallen, vervolledigd werd met het aantal verzekerde risico's op 31 december 2009.

De gegevens moesten de situatie weergeven op datum van 31 december 2009. Het model van de enquête en de lijst van de ondernemingen die geantwoord hebben worden als bijlagen aan onderhavig verslag gevoegd.

De verzending van de enquête, de verzameling en de compilatie van de gegevens werden uitgevoerd door het secretariaat van het Tarifieringsbureau. Dit laatste heeft op basis van de verzamelde gegevens een ontwerp van verslag opgesteld waarin alleen de samengevoegde gegevens werden opgenomen, zodat het niet mogelijk was om de ondervraagde ondernemingen te identificeren.

B. Beperkingen

Zoals in de uitgave 2008, betreft het huidige verslag enerzijds de eigenlijke eenvoudige risico's "woningen"¹ en anderzijds de andere eenvoudige risico's (handelszaken, kleine ondernemingen)². Het is goed om duidelijk te stellen dat de

¹ Artikel 5, § 1, van het koninklijk besluit van 24 december 1992 tot uitvoering van de wet van 25 juni 1992 betreffende de landverzekeringsovereenkomst – Zie Bijlage 3.

² Artikel 5, § 2, van het voornoemde koninklijk besluit van 24 december 1992 – Zie Bijlage 3.

speciale risico's (grote bedrijven...) niet onder de toepassing van de wetgeving inzake natuurrampen vallen.

De tariefstructuren van de ondernemingen, meer bepaald deze met betrekking tot de uitbreidingen van de dekkingen, kunnen relatief complex zijn. Teneinde de leesbaarheid van het verslag niet al te zeer te bemoeilijken, bleek het nodig om de individuele gegevens samen te vatten en ze in ruimere categorieën onder te brengen - ondanks het feit dat hierdoor een klein deel van de details verloren ging.

26 ondernemingen hebben binnen de toegestane termijn op de enquête geantwoord. Deze ondernemingen vertegenwoordigen 87,5% van het incasso op het vlak van de brandverzekering voor eenvoudige risico's³. Dit percentage werd berekend op basis van de incasso's die de ondernemingen aan Canara⁴ moeten melden voor het boekjaar 2008.

De Belgische markt van de brandverzekeringen kenmerkt zich door een grote concentratie. Tien ondernemingen hebben samen een marktaandeel van meer dan 85 % in handen. Bovendien kunnen verschillende ondernemingen van uiteenlopende grootte die tot dezelfde groep behoren, hetzelfde beleid voeren op het vlak van de onderschrijving van de risico's in verband met natuurrampen. Om die redenen en in een streven om een zicht te krijgen op de mogelijkheden waarover de consumenten beschikken om een gepaste dekking te vinden, werden de resultaten in marktaandelen uitgedrukt.

C. Voorstelling van de resultaten

1. Uitbreidingen van dekking

De wet voert een minimale dekking in op het vlak van de natuurrampen, daarentegen kunnen de door de verzekeringsondernemingen voorgestelde contracten voor de verzekerde gunstiger voorwaarden aanbieden, eventueel met een premietoeslag.

De enquête van 2009 maakt dus enerzijds een onderscheid tussen de risico's woningen en de andere eenvoudige risico's en anderzijds naargelang de uitbreiding al dan niet voorgesteld wordt zonder premietoeslag. Om de voorstelling te vereenvoudigen, worden de risico's woningen apart voorgesteld van de andere eenvoudige risico's.

De schade veroorzaakt door het afvloeien van water wordt niet meer vermeld sinds 2008 want deze uitbreiding is verplicht geworden tengevolge van de interpretatie die gegeven werd aan de notie van overstroming door artikel 7 van de wet van 1 maart 2007⁵.

³ Brand en aanverwante gevaren alsook elektrische risico's, uitgezonderd de commissielonen, acquisitiekosten, taksen en bijdragen.

⁴ Canara is een vereniging zonder winstoogmerk die tot doel heeft de verdeling van de resultaten van het beheer van de risico's verzekerd aan de voorwaarden van het Tarifieringsbureau tussen de verzekeringsondernemingen die de tak brand in België uitoefenen

⁵ Wet van 1 maart 2007 houdende diverse bepalingen (Belgisch Staatsblad 14 maart 2007).

- *Risico's woningen*

Wat de risico's woningen betreft, bedraagt het marktaandeel van de ondernemingen die geen enkele uitbreiding toestaan ten opzichte van de wettelijke voorwaarden 11,5 %, hetzij een daling in vergelijking met 2008. Aan de andere kant is de verhouding van de ondernemingen die meer dan 7 uitbreidingen toekennen overgegaan van 76,0 % naar 67,8 %. Daarentegen, met 28,1 % van de markt, kent het aantal ondernemingen, dat het maximum van de uitbreidingen voorzien in de enquête toekent, een duidelijke stijging.

Aantal uitbreidingen	2006	2007	2008	2009
0	4,7%	14,8%	12,5%	11,5%
1	10,5%	1,5%	0,1%	-
2	8,5%	6,4%	2,4%	1,2%
3	7,2%	3,2%	1,5%	2,5%
4	1,3%	3,3%	5,2%	3,8%
5	14,5%	6,1%	-	-
6	10,6%	18,9%	2,4%	13,2%
7	9,6%	6,6%	-	-
8	-	39,2%	11,6%	15,4%
9	33,2%	-	42,0%	24,3%
10			-	-
11			22,4%	28,1%

Tabel 1 – Aantal dekkinguitbreidingen (risico's woningen)

Meer dan vier contracten op vijf bevatten een uitbreiding met betrekking tot tuinhuisjes, toegangen, binnenplaatsen en terrassen, tot afsluitingen en hagen of tot de inhoud van kelders opgeslagen op minder dan 10 cm van de grond. Deze uitbreidingen zijn meestal gratis.

Er worden ook vaak uitbreidingen aangeboden met betrekking tot de gebouwen in opbouw, tot de luxegoederen tot de geparkeerde voertuigen in het verzekerde gebouw, tot het niet in rekening nemen van de totale slijtage wanneer deze 30 % overschrijdt en tot de tuinen en aanplantingen. In dat geval gaan deze uitbreidingen dikwijls gepaard met een premietoeslag, behalve voor de gebouwen in opbouw en het niet in rekening nemen van de slijtage.

Ten slotte wordt de uitbreiding diefstal en vandalisme slechts aangeboden in minder dan een contract op twee en vaak mits een premietoeslag.

Uitbreidingen	2006	2007	2008	2009	2009 zonder bijpremie	2009 met bijpremie
Tuinhuisjes, schuurtjes, berghokken en hun eventuele inhoud	68,7%	76,2%	87,8%	87,4%	78,6%	7,8%
Afsluitingen en hagen	65,1%	43,5%	87,0%	85,6%	78,8%	7,8%
Tuinen, aanplantingen	33,3%	75,3%	59,5%	63,1%	27,2%	35,9%
Toegangen en binnenplaatsen, terrassen	68,8%	55,0%	83,1%	86,0%	78,1%	7,8%
Luxegoederen zoals zwembaden, tennis- en golfterreinen	49,8%	65,2%	76,4%	70,8%	45,8%	25,0%
De gebouwen of gedeelten van gebouwen in opbouw, verbouwing of herstelling en hun eventuele inhoud	56,4%	77,8%	76,4%	73,2%	71,1%	2,1%
Inhoud van kelders op minder dan 10 cm van de grond (bij overstroming en het overlopen of de opstuwning van openbare riolen)	50,5%	70,3%	94,6%	84,3%	84,3%	-
Slijtage niet volledig in rekening gebracht wanneer deze 30% overschrijdt	69,3%	55,0%	97,8%	65,6%	65,6%	-
Voertuigen in het gebouw en vervoerde goederen	nb	nb	69,1%	69,7%	28,2%	41,4%
Diefstal, vandalisme, onroerende en roerende beschadigingen	nb	nb	57,9%	48,1%	28,1%	20,2%
Andere		84,8%	28,1%	46,5%	45,6%	-

Tabel 2 – Dekkingsuitbreidingen (risico's woningen)

- Andere eenvoudige risico's

Het verslag van 2008 vermeldde dat er minder uitbreidingen waren voor wat betreft de andere eenvoudige risico's. De enquête voor 2009 toont echter een gunstige evolutie voor de verzekerde, vermits, zoals voor de risico's woningen, twee derde van de contracten thans meer dan 7 uitbreidingen bevatten terwijl het aandeel van de ondernemingen die geen enkele uitbreiding toekennen van 26,6 % gedaald is tot 20,5 %.

Aantal uitbreidingen	2006	2007	2008	2009
0	nb	35,5%	26,6%	20,5%
1	nb	5,8%	-	-
2	nb	-	1,3%	1,6%
3	nb	2,6%	-	-
4	nb	3,3%	3,5%	3,7%
5	nb	5,8%	1,5%	-
6	nb	19,0%	2,4%	6,4%
7	nb	6,2%	2,9%	-
8	nb	21,8%	22,9%	40,3%
9	nb	-	16,5%	2,1%
10	nb		22,4%	-
11	nb		-	25,4%

Tabel 3 – Aantal dekkingsuitbreidingen (andere eenvoudige risico's)

In tegenstelling met hetgeen vastgesteld werd in de antwoorden op de enquête van 2008 noteert men thans aanzienlijke verschillen in vergelijking met de risico's woningen.

De uitbreidingen die het meest worden toegekend betreffen de voertuigen in het verzekerde gebouw, de tuinhuisjes en schuurtjes, de afsluitingen en hagen of de toegangen, binnenplaatsen en terrassen. Deze uitbreidingen bevinden zich in drie contracten op vier (zelfs vier op vijf voor de voertuigen) en, behalve voor de voertuigen, zijn ze gratis.

Daarna volgen, in bijna twee contracten op drie de uitbreidingen betreffende de gebouwen in opbouw, de luxegoederen en het niet in rekening brengen van de totale slijtage wanneer deze 30 % overschrijdt. Deze uitbreidingen zijn eveneens gratis, behalve voor de luxegoederen.

Een derde groep, opgenomen in ongeveer een contract op twee, is samengesteld uit de dekkingen van tuinen en aanplantingen of de inhoud van kelders opgeslagen op minder dan 10 cm van de grond. Ten slotte zoals voor de risico's woningen wordt de dekking diefstal en vandalisme, opgenomen in minder dan een contract op drie, heel zeldzaam aangeboden

Uitbreidingen	2006	2007	2008	2009	2009 zonder bijpremie	2009 met bijpremie
Tuinhuisjes, schuurtjes, berghokken en hun eventuele inhoud	nb	58,4%	73,3%	78,0%	78,0%	-
Afsluitingen en hagen	nb	31,7%	73,3%	78,0%	78,0%	-
Tuinen, aanplantingen	nb	57,2%	45,0%	52,9%	27,5%	25,4%
Toegangen en binnenplaatsen, terrassen	nb	47,1%	70,3%	78,0%	78,0%	-
Luxegoederen zoals zwembaden, tennis- en golfterreinen	nb	47,0%	62,3%	70,8%	45,4%	25,4%
De gebouwen of gedeelten van gebouwen in opbouw, verbouwing of herstelling en hun eventuele inhoud	nb	43,3%	63,0%	72,7%	72,7%	-
Inhoud van kelders op minder dan 10 cm van de grond (bij overstroming en het overlopen of de opstuwning van openbare riolen)	nb	44,4%	52,9%	50,4%	50,4%	-
Slijtage niet volledig in rekening gebracht wanneer deze 30% overschrijdt	nb	62,3%	87,1%	58,5%	58,5%	-
Voertuigen in het gebouw en vervoerde goederen	nb	nb	73,1%	88,9%	47,5%	43,3%
Diefstal, vandalisme, onroerende en roerende beschadigingen	nb	nb	17,5%	28,5%	28,5%	-
Andere	nb	82,0%	25,7%	59,1%	46,3%	12,8%

Tabel 4 – Dekkingsuitbreidingen (andere eenvoudige risico's)

- *Alle eenvoudige risico's*

Zowel voor de risico's woningen als voor de andere eenvoudige risico's, zal men vaststellen dat er een vermindering is van de ondernemingen (in marktaandeelen) die geen enkele uitbreiding toestaan. Bepaalde uitbreidingen worden, vooral wat betreft de risico's woningen, gratis aangeboden in bijna negen op tien contracten. Bepaalde van deze uitbreidingen worden soms gedeeltelijk toegekend.

In het kort, de consument kan dikwijls een maatschappij vinden die hem een bredere dekking verleent dan hetgeen de wettelijke minimum voorwaarden voorzien en dit zonder premietoeslag. Maar hij heeft er belang bij de offertes te vergelijken en de concurrentie te doen spelen om de dekking te vinden die het best overeenkomt met zijn specifieke behoeften.

2. Segmentatie

- *Risico's woningen*

Voor de risico's woningen, hanteren bijna alle ondernemingen, in marktaandelen uitgedrukt, een segmentatie van de risico's⁶ door gebruik te maken van meer en meer criteria. Bijna een contract op twee wordt getarifeerd op basis van vijf segmentatiecriteria.

Aantal segmentatiecriteria	2006	2007	2008	2009
0	5,3%	4,3%	4,3%	1,0%
1	7,8%	14,2%	11,4%	7,3%
2	7,6%	9,1%	4,6%	11,1%
3	14,2%	7,7%	3,1%	2,5%
4	55,6%	40,6%	46,8%	30,2%
5	9,5%	24,1%	29,8%	47,9%

Tabel 5 – Aantal segmentatiecriteria (risico's woningen)

Het meest gebruikte criterium blijft het schadeverleden. Volgen het niveau van het risico (het feit dat het verzekerde goed zich op het gelijkvloers bevindt, op de eerste verdieping...), de geografische zone en de terugkeerperiode⁷.

Segmentatiecriteria	2006	2007	2008	2009
Geografische zone	83,7%	84,8%	85,0%	82,5%
Terugkeerperiode	53,8%	64,9%	76,8%	78,6%
Schadeverleden	90,3%	91,4%	94,4%	96,2%
Niveau van het risico	82,8%	73,0%	79,5%	91,3%
Keuze van vrijstelling	25,0%	24,1%	30,4%	48,9%

Tabel 6 – Verschillen segmentatiecriteria (risico's woningen)

- *Andere eenvoudige risico's*

Voor de andere eenvoudige risico's, stelt men ook een dalende tendens vast van het aantal ondernemingen dat geen enkele segmentatie toepast.

Aantal segmentatiecriteria.	2006	2007	2008	2009
0	nb	5,5%	5,1%	2,9%
1	nb	13,4%	11,3%	4,4%
2	nb	9,0%	4,6%	11,3%
3	nb	21,0%	21,6%	22,3%
4	nb	26,9%	27,6%	30,7%
5	nb	24,2%	29,8%	28,3%

Tabel 7 – Aantal segmentatiecriteria (andere eenvoudige risico's)

⁶ De voorwaarden van het Tariferingsbureau bevatten geen segmentatiecriterium

⁷ De terugkeerperiode betekent de frequentie van het schadegeval. Deze stemt overeen met de theoretische periode (berekend door middel van wiskundige modellen), tussen twee natuurrampen.

De meest gebruikte criteria zijn het schadeverleden, de geografische zone en de terugkeerperiode. Daarna volgen het niveau van het risico (hoogte ten opzichte van het straatniveau) en de keuze van de vrijstelling.

Segmentatiecriteria	2006	2007	2008	2009
Geografische zone	nb	84,5%	84,4%	80,3%
Terugkeerperiode	nb	70,6%	76,3%	79,3%
Schadeverleden	nb	90,3%	93,6%	97,1%
Niveau van het risico	nb	53,5%	60,1%	72,4%
Keuze van vrijstelling	nb	24,2%	30,4%	29,3%

Tabel 8 – Verschillen segmentatiecriteria (andere eenvoudige risico's)

- *Alle eenvoudige risico's*

Voor **alle eenvoudige risico's** blijft de reeds in 2008 vastgestelde tendens tot een scherpere segmentatie, die meer criteria gebruikt, nog geldig in 2009. De gebruikte criteria zijn voornamelijk gesteund op de waarneming van het verleden (schadeverleden, geografische zone) maar een prospectief criterium zoals de terugkeerperiode wordt meer en meer gebruikt.

Men moet noteren dat sommige criteria gebruikt worden in combinatie met andere criteria. Het niveau van het risico en de terugkeerperiode worden bijvoorbeeld dikwijls gebruikt als aanvulling van het criterium van het schadeverleden.

3 Premievoeten en vrijstellingen

- *Risico's woningen*

Voor de grote meerderheid van de risico's woningen (99,0%) stijgt de premie niet boven 0,2 ‰, hetzij een premie van maximum 20 euro voor 100.000 euro verzekerde waarde, dus 23,15 euro, taksen en bijdragen (15,75 %) inbegrepen. In vergelijking met 2008, merkt men echter een lichte verschuiving op van de categorie ≤ 0,13 ‰ naar de categorie van 0,13 ‰ tot 0,20 ‰.

Premievoetklassen	Premie voor € 100.000 verzekerde waarde (excl. taksen)	2006	2007	2008	2009
≤ 0,13 ‰	≤ 13 €	81,0%	85,3%	88,3%	76,1%
> 0,13 ‰ en ≤ 0,2 ‰	> 13 € en ≤ 20 €	18,0%	13,5%	10,9%	22,9%
> 0,2 ‰ en ≤ 0,3 ‰	> 20 € en ≤ 30 €	0,3%	0,4%	0,3%	0,3%
> 0,3 ‰ en ≤ 0,5 ‰	> 30 € en ≤ 50 €	0,4%	0,4%	0,3%	0,4%
> 0,5 ‰ en < 0,9 ‰	> 50 € en < 90 €	0,3%	0,3%	0,1%	0,2%
≥ 0,9 ‰	≥ 90 €	-	0,1%	0,0%	0,1%

Tabel 9 - Premievoeten (risico's woningen)

Voor de brandverzekeringsovereenkomsten voor eenvoudige risico's wordt meestal een vrijstelling gehanteerd die op 31 december 2009 niet hoger dan 220,16 euro⁸ is. De wet biedt evenwel de mogelijkheid om een hogere vrijstelling te hanteren voor de

⁸ Dit is de voormalige verplichte vrijstelling in brandverzekering eenvoudige risico's, voorzien in het artikel 6 van het koninklijk besluit van 24 december 1992 dat de verzekering tegen brand en andere risico's, wat eenvoudige risico's betreft, reglementeert. Deze vrijstelling bedroeg precies 220,16 euro op 31 december 2009.

waarborg natuurrampen. De vrijstelling voor natuurrampen mag echter niet meer bedragen dan 610 euro. Dit bedrag is geïndexeerd⁹: de maximale vrijstelling bedroeg 1.083,46 euro op 31 december 2009.

Voor het risico woning wordt er in ongeveer vier contracten op vijf voor de consument geen hogere vrijstelling toegepast, voor de dekking van natuurrampen, dan voor de eigenlijke brandverzekering.

Vrijstellingen	Woningen 2006	Woningen 2007	Woningen 2008	Woningen 2009
<= brand	69,5%	75,4%	77,3%	79,9%
> brand	30,5%	24,6%	22,7%	20,1%

Tabel 10 - Vrijstellingen (risico's woningen)

- *Andere eenvoudige risico's*

98,6 % van de andere eenvoudige risico's is verzekerd aan een tarief lager dan 0,2 ‰, d.w.z. een lichte verbetering in vergelijking met 2008 (98,4 %).

Premievoetklassen	Premie voor €100.000 verzekerde waarde (excl. taksen)	Andere 2006	Andere 2007	Andere 2008	Andere 2009
≤ 0,13 ‰	≤ 13 €	nb	84,0%	82,3%	80,6%
> 0,13 ‰ en ≤ 0,2 ‰	> 13 € en ≤ 20 €	nb	13,9%	16,1%	18,0%
> 0,2 ‰ en ≤ 0,3 ‰	> 20 € en ≤ 30 €	nb	0,4%	0,7%	0,7%
> 0,3 ‰ en ≤ 0,5 ‰	> 30 € en ≤ 50 €	nb	0,9%	0,4%	0,3%
> 0,5 ‰ en < 0,9 ‰	> 50 € en < 90 €	nb	0,7%	0,3%	0,3%
≥ 0,9 ‰	≥ 90 €	nb	0,1%	0,1%	0,1%

Tabel 11 – Premievoeten (andere eenvoudige risico's)

In bijna drie gevallen op vier, is de vrijstelling van toepassing op de natuurrampen dezelfde als deze in het basis brandcontract.

Vrijstelling	Andere 2006	Andere 2007	Andere 2008	Andere 2009
<= brand	nb	63,4%	71,4%	75,6%
>brand	nb	36,6%	28,6%	24,4%

Tabel 12 - Vrijstellingen (andere eenvoudige risico's)

- *Alle eenvoudige risico's*

Voor alle eenvoudige risico's, wordt de grote meerderheid van de contracten getarifeerd aan een premie die 0,2 ‰ van de waarde van de verzekerde goederen niet overschrijdt. Men merkt echter een vermindering op van het aantal contracten van de laagste categorie (maximum 0,13 ‰). Het aantal contracten waar enkel de basisvrijstelling van toepassing is blijft toenemen.

⁹ Zie blz. 3.

4. Incasso en schadegevallen

- *Risico's woningen*

Als men 2009 vergelijkt met 2008, bemerkt men een toename van de gemiddelde schadelast (€ 4.332 in plaats van € 3.465) maar een sterke vermindering van het aantal schadegevallen (5.251 in plaats van 13.924). Hieruit volgt logischerwijze een vermindering van de schadelast¹⁰ die met bijna 23 miljoen euro minder dan de helft van deze van 2008 vertegenwoordigt.

Schadegevallen	Woningen 2006	Woningen 2007	Woningen 2008	Woningen 2009
Uitgegeven premies	nb	nb	nb	132.069.910
Aantal verzekerde risico's	nb	nb	5.064.011	5.259.414
Aantal schadegevallen	nb	5.994	13.924	5.251
Vergoedingen	nb	15.408.587	38.274.745	16.376.437
Voorzieningen	nb	5.662.092	9.974.865	6.373.988
Schadelast	nb	21.070.679	48.249.610	22.750.425
Verhouding Schadegevallen / Premies	nb	nb	nb	17,23 %
Gemiddelde premie	nb	nb	nb	25,11
Gemiddelde last	nb	3.515	3.465	4.333
Last per verzekerd risico	nb	nb	9,53	4,33

Tabel 13 – Schadegevallen (risico's woningen)

- *Andere eenvoudige risico's*

Een gelijksoortige tendens wordt opgemerkt voor wat betreft de andere eenvoudige risico's, namelijk een sterke vermindering van het aantal schadegevallen (950 in plaats van 2.040) en de schadelast (5,5 miljoen euro in plaats van 10,0 miljoen euro), samen met een aanzienlijke toename van de gemiddelde last die van € 4.912 stijgt naar € 5.763.

Schadegevallen	Andere 2006	Andere 2007	Andere 2008	Andere 2009
Uitgegeven premies	nb	nb	nb	27.628.770
Aantal verzekerde risico's	nb	nb	579.755	585.637
Aantal schadegevallen	nb	1.295	2.040	950
Vergoedingen	nb	5.691.917	7.034.512	4.134.438
Voorzieningen	nb	3.909.377	2.985.227	1.342.980
Schadelast	nb	9.601.294	10.019.739	5.477.418
Verhouding Schadegevallen / Premies	nb	nb	nb	19,83 %
Gemiddelde premie	nb	nb	nb	47,18
Gemiddelde last	nb	7.414	4.912	5.766
Last per verzekerd risico	nb	nb	17,28	9,35

Tabel 14 - Schadegevallen (andere eenvoudige risico's)

¹⁰ De schadelast is het bedrag van de reeds gestorte vergoedingen en van de voorzieningen opgesteld voor de nog te storten vergoedingen. Indien de schatting van de schadegevallen correct is, moet deze last constant blijven. Het gebeurt echter dikwijls dat de voorziening een veiligheidsmarge insluit.

- *Alle eenvoudige risico's*

De samenvoeging van de gegevens van de risico's woningen en de andere eenvoudige risico's toont aan dat het aantal schadegevallen en hun last aanzienlijk verminderen aangezien de bedragen van 2009 minder dan de helft van deze van 2008 vertegenwoordigen. Daarentegen is de gemiddelde schadelast de hoogste van de drie laatste jaren.

Deze cijfers tonen nogmaals de volatiliteit aan van de uitslagen die sterk beïnvloed kunnen worden door een klein aantal schadegevallen.

Schadegevallen	2006	2007	2008	2009
Uitgegeven premies	nb	nb	nb	159.698.680
Aantal verzekerde risico's	nb	nb	5.643.766	5.845.051
Aantal schadegevallen	nb	7.289	15.964	6.202
Vergoedingen	nb	21.100.504	45.309.257	20.510.875
Voorzieningen	nb	9.571.469	12.960.092	7.716.968
Schadelast	nb	30.671.973	58.269.349	28.227.843
Verhouding Schadegevallen / Premies	nb	nb	nb	17,68 %
Gemiddelde premie	nb	nb	nb	27,32
Gemiddelde last	nb	4.208	3.650	4.551
Last per polis	nb	nb	10,32	4,83

Tabel 15 - Schadegevallen (geheel van eenvoudige risico's)

5. Gegevens met betrekking tot het Tarifieringsbureau

De risico's natuurrampen die worden getarifeerd aan de voorwaarden van het Tarifieringsbureau worden telkens gedekt door dezelfde onderneming die het risico brand dekt, of indien er geen brandcontract bestaat, de onderneming van haar keuze. Die onderneming is dan ook verantwoordelijk voor het uitgeven en het beheer van de contracten, alsook voor het beheer van de schadegevallen.

De schadelast wordt evenwel gespreid over alle verzekeraars die in België een brandverzekering voor eenvoudige risico's aanbieden, na aftrek van de premies geïnd voor de risico's verzekerd aan de voorwaarden van het Tarifieringsbureau (verminderd met de taksen en bijdragen (15,75 %) en het forfait voor de beheerkosten van de onderneming (35 %)). Deze verdeling wordt uitgevoerd naar evenredigheid van het incasso brand eenvoudige risico's van de verzekeraars. Deze taak is toevertrouwd aan de vzw CANARA, die speciaal hiervoor op 17 maart 2006 werd opgericht.

In tegenstelling tot de gegevens van de markt, zijn de gegevens van tabel 16 hieronder werkelijke cijfers en niet het resultaat van schattingen opgesteld op basis van de door de ondernemingen ontvangen antwoorden

Volgens de vzw Canara waren er in 2009, 29.403 eenvoudige risico's verzekerd aan de voorwaarden van het Tarifieringsbureau. Het gaat dus om een nieuwe

vermindering vergeleken met de twee laatste boekjaren¹¹. De aan de voorwaarden van het Tariferingsbureau verzekerde risico's vertegenwoordigen een zeer gering deel van de tegen natuurrampen verzekerde goederen (tussen 0,5 en 1%).

Het aantal schadegevallen met vergoeding bedraagt 49 voor het boekjaar 2009, hetzij een vermindering van 78 %. Hun last bedroeg 485.392 euro. Daarentegen, is hun gemiddelde last sterk gestegen van € 3.876 naar € 9.906. Deze last vertegenwoordigt het dubbele van deze van de risico's getarifeerd aan de voorwaarden van de markt.

In het vorige verslag werd er een groot verschil opgemerkt in de schadefrequentie van de markt (2,83 ‰) en deze van het Bureau (6,78 ‰). Dit verschil is sterk verminderd in 2009, waarin de schadefrequenties van de risico's van de markt en van het Bureau respectievelijk 1,06 ‰ en 1,67 ‰ zijn.

Schadegevallen	2006	2007	2008	2009
Verworven premies	nb	nb	4.088.246	3.698.326
Aantal verzekerde risico's	11.857	35.424	33.010	29.403
Aantal schadegevallen	40	68	224	49
Schadelast	198.802	249.222	868.240	485.392
Gemiddelde last	4.970	3.665	3.876	9.906
Last per verzekerd risico	16,77	7,04	26,30	16,51
Gemiddelde premie per verzekerd risico	135 ,11	119,46	123,85	125,75

Tabel 16 - Schadegevallen (risico's getarifeerd aan de voorwaarden van het Tariferingsbureau)

Om volledig te zijn, kunnen wij melden dat de verworven premies voor de risico's die aan de voorwaarden van het Tariferingsbureau worden gedekt, voor het boekjaar 2009 € 3.698.326 bedragen, waarvan € 3.024.309 voor de risico's woningen.

¹¹ Er dient op te worden gewezen dat de gegevens voor 2006 betrekking hebben tot het jaar waarin de rampendeckening geleidelijk in de brandcontracten werd ingevoerd.

IV Conclusies

De verzamelde gegevens kunnen als representatief voor de Belgische markt worden beschouwd, zelfs indien, in verhouding tot de twee vorige boekjaren, minder ondernemingen op de enquête van 2009 geantwoord hebben.

Het aantal contracten, dat aan de voorwaarden van het Tarifieringsbureau getarifeerd werd, dat reeds gering was voor de laatste twee boekjaren, is nog verminderd in 2009 en is gedaald onder de drempel van de 30.000 contracten. Gezien de frequentie van de schade, vermoedt men dat deze contracten voornamelijk moeilijk te plaatsen risico's betroffen hebben. Zoals in de loop van de vorige boekjaren, heeft de grote meerderheid van de verzekerden een dekking tegen natuurrampen aan de voorwaarden van de markt kunnen vinden.

Bij de meeste verzekeraars zijn de financiële voorwaarden (premie en vrijstelling) van de dekking tegen natuurrampen zeer gunstig gebleven, zowel voor de eenvoudige risico's woningen als voor de andere eenvoudige.

De voorwaarden van de markt bieden dikwijls een ruimere dekking dan deze die door de wet voorzien is. Ten opzichte van de vorige boekjaren wordt er een vermindering vastgesteld van het marktaandeel zowel van de ondernemingen die weinig of geen uitbreidingen toekennen als van de ondernemingen die er meer dan zeven op de elf vermeld in de enquête toekennen. Dat neemt niet weg dat meer dan één contract op vier de elf uitbreidingen van de enquête bevat, die echter slechts gedeeltelijk kunnen zijn, gebonden aan bepaalde voorwaarden en/of aan een bijpremie.

Het onderzoek bevestigt dat er een grote diversiteit in de toegekende waarborgen bestaat. De consument heeft er alle voordeel bij om het aanbod van de verschillende ondernemingen te vergelijken teneinde de dekking te vinden die het best past bij zijn persoonlijke situatie.

De meeste tarieven worden op een segmentatie gebaseerd die rekening houdt met vier of vijf criteria. Het aantal ondernemingen, dat geen segmentatie gebruikt wordt steeds lager.

Het jaar 2009 heeft geen belangrijke schadegebeurtenis gekend. Dit gaf een sterke verlaging van het aantal vergoedingen, zowel op de markt als bij de risico's gedekt aan de voorwaarden van het Tarifieringsbureau. Ondanks een merkbare stijging van de gemiddelde schadekost – vooral voor de risico's gedekt aan de voorwaarden van het Tarifieringsbureau – bedraagt hun last slechts de helft van die van 2008.

Sterke veranderingen in de schadegegevens worden opgenomen in de vergelijking van de gegevens van de jaren 2007 tem 2009 (zie Hoofdstuk III). Er dient op te worden gewezen dat het risico natuurrampen gekenmerkt wordt door aan de ene kant, een relatief beperkte gewone schadelast, en aan de andere kant buitengewone rampen die heel zeldzaam zijn.

De rampzalige overstromingen, die bepaalde Europese landen gekend hebben tot het boekjaar 2009, hebben gelukkig België gespaard maar gecombineerd met de problematiek van de opwarming van het klimaat schijnen ze een trendlijn aan te tonen voor de komende jaren. Het is om deze reden dat de verzekeringsondernemingen de genoemde egalisatiereserves aanleggen, met het oog

op de vergoeding van de schadegevallen op middellange termijn. Dit kan de lichte stijgingen van de premies, vastgesteld in 2009, uitleggen.

Men zal de volgende verslagen moeten afwachten om te zien in welke mate de schadegevallen van 2009 en 2010 zowel het marktaanbod, de prijs van de dekkingen als het aantal risico's gedekt aan de voorwaarden van het Tarifieringsbureau beïnvloed hebben.

Bijlagen

A. Model van vragenlijst

Luik 1 - Identificatie

Onderneming	
CBFA code:	
Contactpersoon:	
tel.:	
e-mail:	

Luik 2 – Dekkingsuitbreidingen woningen

	Woningen		Andere eenvoudige risico's	
	Ja	Nee	Ja	Nee
Omvat de dekking natuurrampen uitbreidingen ten opzichte van de minimumvoorwaarden van de wet?				

Indien ja, gelieve voor elk van de onderstaande uitbreidingen te vermelden of uw onderneming ze al of niet geeft voor het risico overstrooming/natuurramp :

	Woningen			Andere eenvoudige risico's		
	Ja		Nee	Ja		Nee
	zonder bijpremie	met bijpremie		zonder bijpremie	met bijpremie	
Tuinhuisjes, schuurtjes, berghokken en hun eventuele inhoud						
Afsluitingen en hagen						
Tuinen, aanplantingen (rechtstreekse schade door overstrooming)						
Toegangen en binnenplaatsen, terrassen						
Luxegoederen zoals zwembaden, tennis- en golfterreinen						
De gebouwen of gedeelten van gebouwen in opbouw, verbouwing of herstelling en hun eventuele inhoud						
Voor het gevaar overstrooming en het overlopen of de opstuwing van openbare riolen, de inhoud van kelders die op minder dan 10 centimeter van de grond is opgesteld						
Wat de slijtage betreft, wordt deze niet volledig in rekening gebracht wanneer deze 30% overschrijdt						
Voertuigen in het gebouw en vervoerde goederen						
diefstal, vandalisme en onroerende en roerende beschadigingen						
Andere uitbreidingen (te bepalen)	// // // // // //					

Luik 3 – Segmentatiecriteria

Gelieve voor elk van de onderstaande segmentatiecriteria aan te duiden of uw onderneming ze hanteert in de tarificatie van de natuurrampendeckings van woningen:

	Woningen		Andere eenvoudige risico's	
	Ja	Nee	Ja	Nee
geografische zone				
terugkeerperiode (theoretische periode tussen twee overstromingen)				
schadeverleden				
niveau van het risico (kelder, gelijkvloers of verdieping)				
keuze van vrijstelling				

Indien uw onderneming nog andere dan de hierboven vermelde segmentatiecriteria gebruikt, gelieve deze hieronder te omschrijven:

Luik 4 – Spreiding tarificatie woningen

Gelieve in onderstaande tabel, voor elk interval, weer te geven welk percentage van de tegen natuurrampen verzekerde risico's op 31/12/2009 verzekerd zijn door uw onderneming aan een premievoet (excl. taks) natuurrampen (1) omvat in het interval.

Premievoetinterval (excl. taks)	% verzekerde risico's op 31/12/2009 waarvoor de premievoet natuurrampen in het interval ligt	
	Woningen	Andere eenvoudige risico's
≤ 0,13‰		
> 0,13‰ - ≤ 0,2‰		
> 0,2‰ - ≤ 0,3‰		
> 0,3‰ - ≤ 0,5‰		
> 0,5‰ - < 0,9‰		
³ 0,9‰ (zonder TB)		
TOTAAL (3)		

Gelieve in onderstaande tabel, voor elk interval, een schatting te geven van het percentage risico's die tegen natuurrampen verzekerd zijn door uw onderneming met een vrijstelling overstromingen omvat in het interval.

Vrijstelling overstromingen	% verzekerde risico's op 31/12/2009 waarvoor de vrijstelling overstroming in het interval ligt	
	Woningen	Andere eenvoudige risico's
≤ 210 euro (2)		
> 210 euro		
TOTAAL (3)		

Opmerkingen

- (1) Indien de premievoet gebouw en inhoud verschillend zijn, gelieve voor de eigenaar (bewoner / niet bewoner) de premievoet gebouw te beschouwen en voor de huurder de premievoet inhoud.
- (2) geïndexeerde vroegere verplichte vrijstelling voor gevaar brand.
- (3) Gelieve een verklaring te geven indien het totaal niet 100% is.

Luik 5 - Schaden

Risico's verzekerd door de onderneming behalve deze die volgens de voorwaarden van het Tarifieringsbureau getarifeerd zijn.

	Woningen	Andere eenvoudige risico's
Uitgegeven premies tussen 01.01.2009 en 31.12.2009 (EUR)		
Aantal risico's verzekerd op 31.12.2009		
Aantal schadegevallen tussen 01.01.2009 en 31.12.2009		
Betaalde vergoedingen op 31.12.2009 met betrekking tot schadegevallen voorgevallen tussen 01.01.2009 en 31.12.2009 (EUR)		
Voorzieningen op 31.12.2009 met betrekking tot schadegevallen voorgevallen tussen 01.01.2009 en 31.12.2009 (EUR)		

B Lijst van de ondernemingen die het onderzoek beantwoord hebben

Dénomination	Code CBFA
Allianz Belgium	0097
Amlin Corporate Insurance	0745
Argenta Assuranties	0858
Avéro Belgium Insurance	1093
AXA Belgium	0039
Corona	0435
Delta Lloyd Life	0167
Dexia Insurance Belgium	0037
Ethias	0196
Fidea	0033
Fortis Insurance Belgium	0079
Foyer Assurances	1258
Generali Belgium	0145
Hiscox Insurance Company Ltd	2189
KBC Verzekeringen	0014
Koninklijke Sint-Donatusgilde Nazareth	0994
Mitsui Sumitomo InsuranceCo. (Europe) Ltd	0915
Nateus	2652
Partners Verzekeringen	0964
Piette & Partners	1037
P&V Verzekeringen	0058
Servis	1396
Sompo Japan Insurance Company of Europe	2002
Tokio Marine Europe Insurance Ltd	0996
Vivium	2314
Vivium (ex-ING)	0051

C. Eenvoudige risico's

Art. 5 van het koninklijk besluit van 24 december 1992 besluit tot uitvoering van de wet van 25 juni 1992 op de lanverzekeringsovereenkomst]

§ 1. Onder eenvoudig risico bedoeld in artikel 67, § 2, van de wet, wordt verstaan elk goed of geheel van goederen, waarvan de verzekerde waarde niet meer bedraagt dan 743.680,57 € (30.000.000 BEF). Voor de berekening van dat bedrag worden in aanmerking genomen alle verzekeringsovereenkomsten die hetzelfde voorwerp hebben betrekking hebben op goederen die zich op een zelfde plaats bevinden en gesloten zijn door eenzelfde verzekeringnemer, door een der verzekerden of door een vennootschap of een vereniging waarin de verzekeringnemer of een verzekerde een meederheidsbelang heeft of kennelijk een overwicht in de beslissingsmacht heeft.

§ 2. Het bedrag vermeld in § 1 wordt op 23.921.725,14 € (965.000.000 BEF) gebracht voor de hiernavolgende goederen :

- 1° bureaus en woningen met inbegrip van de appartements- of kantoorgebouwen voor zover niet meer dan 20 % van de totale oppervlakte van het gelijkvloers en de andere verdiepingen samen als handelsruimte wordt gebruikt ;
- 2° de landbouw-, tuinbouw-, wijnbouw-, fruitteeltbedrijven en fokkerijen ;
- 3° de lokalen bestemd voor de uitoefening van vrije beroepen, behalve de apotheken ;
- 4° de lokalen gebruikt door de religieuze instellingen zoals cultusplaatsen, abdijen en kloosters, alsook de parochiezalen ;
- 5° de lokalen bestemd voor culturele, sociale en filosofische activiteiten ;
- 6° de gebouwen bestemd voor het verstrekken van onderwijs, met uitzondering van die bestemd voor hoger onderwijs ;
- 7° de muziekconservatoria, de musea en de bibliotheken ;
- 8° de inrichtingen die uitsluitend voor sportactiviteiten worden aangewend ;
- 9° de medische verzorgingsinrichtingen, sanatoria, preventoria, klinieken, hospitalen, kindertehuizen, rusthuizen voor bejaarden.

§ 3. De bedragen vermeld in §§ 1 en 2 van dit artikel zijn gekoppeld aan de evolutie van het ABEX-indexcijfer met als basisindexcijfer dat van het eerste semester van het jaar 1988, namelijk 375.

§ 4. Van het toepassingsgebied van dit artikel zijn evenwel uitgesloten :

- 1° de verzekeringen alle risico's betreffende juwelen, kunstwerken, bontmantels, fototoestellen of audiovisuele apparaten alsmede de bagageverzekeringen ;
- 2° de zogenaamde technische verzekeringen, met name de verzekeringen van het type machinebreuk, alle bouwplaatsrisico's, montage en proefdraaien, burgerrechtelijke aansprakelijkheid van architecten en aannemers, elektrische en elektronische installaties of zwakstroom ;
- 3° de verzekeringen tegen brand in het kader, van een motorrijtuigpolis ;
- 4° de verzekeringen tegen exploitatieverliezen, andere dan deze waarbij een dagelijkse vergoeding wordt gewaarborgd ;
- 5° de verzekeringen tegen ziekten en sterfte van dieren ;
- 6° de globale bankverzekeringen, de verzekeringen vervoer en opslag van waarden.